

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

EURASLIC 11 Open Water – Open Sources

Sofija Konjević

Institut Ruđer Bošković
e-mail: sofija@irb.hr

Udruženje EURASLIC (Aquatic Science Libraries and Information Centres, <http://www.euraslic.org/>) osnovano je 1988. godine, a povezuje europske oceanografske knjižnice i informacijske centre, kao i knjižnice institucija koje se bave proučavanjem slatkih voda. EURASLIC je također dio većeg udruženja IAMSILIC (International Association of Aquatic and Marine Science Libraries and Information Centres, <http://www.iamslc.org/>).

Članovima je omogućena besplatna međuknjižnična posudba, a svoje zahtjeve mogu uputiti putem mrežnog obrasca, foruma ili elektroničkom poštom.

U izdanju udruženja izlaze i slijedeće publikacije:

- Euralic Nesletter – koji donosi novosti vezane uz knjižničarstvo i ocenografiju
- Zbornik radova s konferencija
- Direktorij članova – izlazi u tiskanom i elektroničkom obliku.

Povremeno, udruženje dodjeljuje opremu knjižnicama zemalja u razvoju, potpomaže regionalne projekte, a uz pomoć Unesca neke knjižnice su dobile knjižnični program za obradu građe CDS-ISIS.

Članice EURASLICa iz 28 europskih zemalja okupljaju se svake dvije godine na konferenciji kako bi izmijenili iskustva i informacije vezane za svoj rad.

Dvije hrvatske knjižnice članice udruženja Knjižnica Instituta Ruđer Bošković, Zagreb i Knjižnica Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split bile su organizatori jedanaeste po redu konferencije. Konferencija je održana u splitskom hotelu Marjan od 4. do 6. 5. 2005.

Konferencija je okupila 50 sudionika iz 16 zemalja. Osim sudionika iz europskih zemalja u radu konferencije sudjelovali su i predstavnici međunarodnog udruženja IAMSILIC Barbara Butler i Steven Watkins iz SAD-a te Denis Shaw iz Australije. Svog predstavnika (Jose Luis Garnica Carreño) imala je organizacija FAO (Food and Agricultural Organisation), te ASFA (Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts); Richard Pepe, glavni urednik s kojima je ostvarena dobra suradnja.

Konferenciju su pozdravnim govorima otvorili: Ivona Marasović, ravnateljica Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split; Jadranka Stojanovski, voditeljica Knjižnice Instituta Ruđer Bošković; Jan Haspelslagh, predsjednik udruženja EURASLIC.

Tema ovogodišnje konferencije bio je slobodan pristup informacijama. Cijena znanstvenih časopisa svakodnevno raste, knjižnice sve manje mogu pretplaćivati sve naslove potrebne korisnicima, a još dodatno plaćaju elektroničku inačicu jer se zbog nesigurnosti novog medija ne odlučuju na otkazivanje tiskane pretplate. Kao moguće rješenje problema mogao bi biti slobodan pristup časopisima, a brojne inicijative već postoje.

Pozvana predavačica Pauline Simpson (National Oceanography Centre, Southampton, UK) dala je uvid u slobodan pristup infor-

macijama (Open Access), prikazala inicijative i repozitorije poput ArXive, BOAI (Budapest Open Access Initiative), SPARC (Scholarly Publishing and Academic Research Resource Coalition), DOAJ (Directory of Open Access Journal), DOAR (Directory of Open Access Repositories) i dr.

Marc Goovaerts (University library LUC, Diepenbeek, Belgium), drugi pozvani predavač predstavio je nacionalni repozitorij afričkih oceanografskih institucija i organizacija ODINPubAfrica Project (<http://ioc.unesco.org/odinafrica>).

Jadranka Stojanovski (Institut Ruđer Bošković) prikazala je slične inicijative u Hrvatskoj (CROSBI (Hrvatska znanstvena bibliografija), HRČAK (portal otvorenog pristupa hrvatskim znanstvenim i stručnim časopisima); OPZI (Otvoreni pristup znanstvenim informacijama), ELIS, CARNet). Istaknut je značaj slobodnom pristupu publikacijama manjih zemalja, čime se povećava njihova vidljivost.

Predstavljena su i dva hrvatska časopisa Acta Adriatica i Croatian Medical Journal. Prikazan je rad udruge "Grupa sredozemna medvjedica", a u sklopu prezentacije vizualno je prikazano bogatstvo jadranskog podmorja. Prezentirana je i baza podataka MEDAS (Marine Environmental Database of the Adriatic Sea). Baza je razvijena na Institutu za oceanografiju i ribarstvo, a prikuplja oceanografske podatke, podatke o projektima, istraživačima, mjerenjima, znanstvenim radovima djelatnika Instituta.

Uobičajeni dio konferencija udruženja čine izvještaji o radu institucija tj. predstavljanje neke zemlje (country and institutional report), što ni ovaj put nije bila iznimka.

Dio konferencije činile su diskusijske sekcije: EURASLIC Directory, European Countries in Economic Transition (ECET), Mediterranean Special Interest Group (MedSIG), Freshwater Libraries, Why become an ASFA partner?

Održane su i tri radionice od kojih su dvije predstavile skupne kataloge: ECET Union Catalogue, Smaller Libraries and the Z 39.50 Catalogue (IAMSILIC), te radionica Open Access Secondary Sources for Better Access to Scientific Information.

Sponzori EBSCO i OVID prezentirali su komercijalna rješenja za organiziranje sve većeg broja elektroničkih publikacija.

Od brojnih predavanja istaknula bih predavanje Baligand Marie Pascale (CEMAGREF, Lyon, France) koja je govorila o ulozi knjižničara u novom okruženju.

Osim Knjižnice Instituta Ruđer Bošković i Knjižnice Instituta za oceanografiju, koje su dugogodišnje članice udruženja Knjižnica Hrvatskog hidrografskog instituta (Split) ove je godine postala nova članica udruženja.

Konferencija je bila dobro organizirana i, mada bi po broju sudionika spadala u manje konferencije, tijekom konferencije održano je 16 predavanja, 3 radionice, 5 diskusijskih grupa, 15 izvještaja (Country/Institutional report), 2 prezentacije sponzora, prikazano 6 poster, održani su sastanci Odbora udruženja, kao i poslovni sastanak svih prisutnih članova. Ostvareni su brojni kontakti koji će omogućiti uspješnu suradnju u budućnosti. Sudionici su uživali i u Splitu, čiji nam je obilazak uz vodiča omogućila Turistička zajednica grada Splita, a također i u izletu na Cetinu. Kandidati za organizaciju sljedeće konferencije su Belgija i Ukrajina.